NORAKSTS
Lieta Nr. A42448106
143/AA43-1155-08/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 29.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja K.Krastiņa,
tiesneses Z.Kupce un L.Vīnkalna,

piedaloties pieteicēja *A.A.* pārstāvim *I.M.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvei Aijai Pāvelei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.A.* (*/dzēsts personas kods/*) pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2006.gada 11.maija lēmuma Nr.1/4531 atcelšanu, sakarā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 25.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 16.martā Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas galvenais speciālists sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.000016 (turpmāk – Protokols) par to, ka *A.A.* nav ievērojis valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumus. Tādējādi pārkāptas likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta piektās daļas 4.punkta prasības, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.^{30}pantā.

[2] Ar KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja vietnieka v.i. 2006.gada 30.marta lēmumu Nr.870/1-24/25 (turpmāk – 30.marta lēmums) *A.A.* saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.^{30}panta un sodīts ar naudas sodu Ls 50 apmērā.

Nepiekrītot 30.marta lēmumam, *A.A.* to apstrīdēja.

[3] Ar KNAB priekšnieka 2006.gada 11.maija lēmumu Nr.1/4531 (turpmāk – Lēmums) 30.marta lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots šādi.

[3.1] 30.marta lēmums pieņemts, vispusīgi un objektīvi izvērtējot LAPK 272.pantā minētos apstākļus, administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumus, kas izriet no likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk – Likums) 2.pantā noteiktā likuma mērķa un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.panta, kā arī saskaņā ar LAPK 33.pantu, ņemot vērā atbildību mīkstinošus apstākļus.

[3.2] *A.A.* ir pārkāpis Likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā minētos valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumus, savienojot domes priekšsēdētāja amatu ar šādiem amatiem:

1) no 2002.gada 26.novembra līdz 2004.gada 9.februārim ar valdes locekļa amatu sabiedrībā ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Titurgas nams";

2) no 2003.gada 14.janvāra līdz 2005.gada 21.decembrim ar valdes locekļa amatu SIA „Baložu nami";

3) no 2003.gada 12.augusta līdz 2005.gada 5.jūlijam ar valdes locekļa amatu SIA „Baložu celtnes";

4) no 2000.gada 6.janvāra līdz 2006.gada 5.janvārim ar padomes locekļa amatu akciju sabiedrībā (turpmāk – AS) „Baloži".

[3.3] *A.A.* kā kapitāla daļu turētāja pārstāvis pārkāpis arī Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punktā noteiktos valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumus attiecībā uz kapitāla daļu turētāju pārstāvjiem, savienojot kapitāla daļu pārstāvja pienākumu pildīšanu:

1) no 2002.gada 26.novembra līdz 2004.gada 9.februārim ar valdes locekļa amatu SIA „Titurgas nams";

2) no 2003.gada 14.janvāra līdz 2005.gada 21.decembrim ar valdes locekļa amatu SIA „Baložu nami";

3) no 2003.gada 12.augusta līdz 2005.gada 5.jūlijam ar valdes locekļa amatu SIA „Baložu celtnes";

4) no 2000.gada 6.janvāra līdz 2006.gada 5.janvārim ar padomes locekļa amatu AS „Baloži";

5) no 2004.gada 14.janvāra līdz 2005.gada 23.decembrim ar padomes priekšsēdētāja amatu SIA „Baložu komunālā saimniecība".

[3.4] Par pārkāpumu, savienojot pašvaldības domes priekšsēdētāja amatu ar valdes locekļa amatu SIA „Titurgas nams", *A.A.* nevar saukt pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 166.^{30}pantu, jo ir pagājuši LAPK 37.panta ceturtajā daļā noteiktie administratīvā soda uzlikšanas termiņi.

[3.5] *A.A.* kā valsts amatpersonai bija jāpārliecinās par ieņemamo amatu savienošanas pieļaujamību un tiesiskumu, lai izvērtētu savas

rīcības atbilstību Likumam. Līdz ar to viņam vajadzēja paredzēt savas darbības prettiesiskumu un kaitīgo seku iestāšanās iespēju.

[3.6] Nav pamatots *A.A.* apgalvojums, ka viņa darbībās nav konstatēts nekāds finanšu pārkāpums, interešu konflikts, viņa vai viņa radinieku ieinteresētība, kā arī nav konstatēts, ka viņš būtu saņēmis jebkādu atalgojumu.

A.A. saukts pie administratīvās atbildības par konkrētu Likuma normu neievērošanu, nevis par Likumā paredzēto visu iespējamo pārkāpumu izdarīšanu.

[4] Nepiekrītot Lēmumam, *A.A.* (turpmāk arī – pieteicējs) vērsies Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kurā lūdz Lēmumu atcelt.

Pieteikums pamatots šādi.

[4.1] Protokols ir sastādīts pirms pieteicēja paskaidrojumu saņemšanas. Tāpat arī Lēmuma teksts jau bija sagatavots iepriekš, un pieteicēja paskaidrojumi netika ieprotokolēti un tajā iekļauti.

[4.2] Lēmumā ir nesaprotams secinājums par to, ka pieteicējs novērsis pārkāpuma kaitīgās sekas, jo pieteicējs nekādu kaitējumu nav nodarījis. Pieteicējs nevienā uzņēmējsabiedrībā atalgojumu nav saņēmis, bet gan realizējis pašvaldības kontroles nodrošināšanu šajās uzņēmējsabiedrībās. Tāpat nav konstatējama ne pieteicēja, ne viņa radinieku ieinteresētība (ne mantiska, ne cita rakstura).

[4.3] Pieņemot 30.marta lēmumu par pieteicēja sodīšanu, ir iztecējis LAPK 37.pantā minētais termiņš.

[5] Rakstveida paskaidrojumā KNAB pieteikumu neatzīst, norādot uz šādiem apstākļiem.

[5.1] Nav pamatots pieteikumā minētais, ka Lēmums pieņemts, neņemot vērā pieteicēja paskaidrojumus. *A.A.* ir sniedzis paskaidrojumus gan Protokola sastādīšanas laikā 2006.gada 16.martā, gan vēlāk 2006.gada 22.martā.

[5.2] Lai arī Rīgas rajona Baložu pilsētas domes 2005.gada 21.decembra sēdē (prot.Nr.11) ir nolemts atbrīvot *A.A.* no valdes locekļa amata SIA „Baložu nami", tomēr Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā nav izdarītas izmaiņas valdes locekļu sastāvā.

Tādējādi pieteicējs tikai daļēji novērsis pārkāpuma kaitīgās sekas.

[5.3] Administratīvais pārkāpums konstatēts 2005.gada 29.novembrī, kad pieņemts lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Atbilstoši APL 42.panta pirmajai daļai LAPK 37.pantā minētais četru mēnešu termiņš sākās ar 2005.gada 30.novembri un, ievērojot APL 43.panta pirmo daļu, beidzās 2006.gada 30.martā, kad arī pieņemts lēmums par pieteicēja administratīvu sodīšanu.

Tāpat 30.marta lēmuma pieņemšanas laikā nebija pagājis gads no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 25.septembra spriedumu pieteicēja pieteikums apmierināts.

Spriedums pamatots šādi.

[6.1] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, tajā skaitā, par to, ka pieteicējs ir izdarījis LAPK 166.^{30}pantā norādīto administratīvo pārkāpumu, taču pieteicējs apšauba, ka atbildētājs pamatoti ir piemērojis pieteicējam administratīvo sodu par šo pārkāpumu.

[6.2] Tā kā konkrētajā lietā pieteicēja atrašanās interešu konflikta situācijā, ieņemot amatus AS „Baloži", SIA „Baložu nami" un SIA „Baložu komunālā saimniecība", uzskatāma par ilgstošu administratīvo pārkāpumu, atbilstoši LAPK 37.panta pirmajai daļai iestādei ir pienākums pieņemt lēmumu un sodīt personu četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas.

Protokols sastādīts 2006.gada 16.martā, bet lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/25 pieņemts 2006.gada 30.martā. Savukārt KNAB uzskata, ka administratīvais pārkāpums atklāts 2005.gada 29.novembrī, sastādot ziņojumu Nr.14-5/95 (turpmāk – Ziņojums), tāpēc 30.marta lēmums par pieteicēja sodīšanu pieņemts likumā noteiktajā termiņā.

Tiesa konkrētajā lietā uzskatījusi par nepieciešamu pārbaudīt, vai Ziņojuma sastādīšanas diena vienlaikus var tikt uzskatīta par pārkāpuma atklāšanas dienu.

[6.3] Tiesa par būtisku uzskatījusi faktu, ka viena no administratīvā pārkāpuma procesa sastāvdaļām ir lietas apstākļu noskaidrošana jeb konstatēšana, un šī funkcija veicama administratīvā procesa ietvaros.

Tiesas sēdē KNAB pārstāve paskaidrojusi, ka Ziņojums, kas kalpo par pamatu lietvedības uzsākšanai administratīvā pārkāpuma lietā, ir tapis tikai pēc sākotnējās pārbaudes. Tiesa konstatējusi, ka šis sākotnējās pārbaudes process no atbildētāja puses uzsākts jau pirms 2005.gada 22.septembra, jo Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Rīgas reģionālās iestādes 2005.gada 21.septembra vēstule Nr.2.8/38559 „Par informācijas sniegšanu" ir atbilde uz iestādes pieprasījumu. Tāpat arī norādes uz iespējamu likuma pārkāpumu iestādē sniegtas arī 2005.gada 21. un 30.oktobra iesniegumos.

Bez tam, Ziņojumā norādīts, ka KNAB ieguvis informāciju no VID valsts amatpersonu deklarāciju sistēmas (VADIS) un Uzņēmumu reģistra datu bāzes „Lursoft".

Vērtējot šos faktus, tiesas ieskatā iestādei jau pirms 2006.gada 29.novembra bijis iespējams novērtēt visus lietas faktiskos apstākļus un pieņemt lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma

lietā. Vēl jo vairāk tāpēc, ka administratīvā pārkāpuma lietā pret pieteicēju nav bijusi nepieciešama un nav tikusi veikta nekāda papildus pārbaude, kas būtu par attaisnojumu šādam ievērojamam pārbaudes termiņam.

Tādejādi tiesa secinājusi, ka Ziņojuma sastādīšanas diena nav uzskatāma par pārkāpuma atklāšanas dienu, un par to uzskatāma diena, kad atbildētājs ieguva informāciju, kas ļāva sākotnēji konstatēt faktu par interešu konflikta iespējamību, pieteicējam pildot amata pienākumus vairākās uzņēmējsabiedrībās.

[6.4] Tiesai no lietā esošajiem materiāliem nav bijis iespējams konstatēt konkrētu datumu, kurš būtu uzskatāms par pārkāpuma atklāšanas dienu, taču tiesa uzskatījusi, ka minētais datums ir agrāks par 2005.gada 29.novembri.

Tas, ka KNAB savlaicīgi neuzsāka administratīvā pārkāpuma lietvedību, aizbildinoties ar ievērojamo darba apjomu, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 10.pantam nevar radīt personai nelabvēlīgas sekas. No 2005.gada septembra līdz 30.marta lēmuma pieņemšanas dienai ir pagājuši vairāk kā četri mēneši, un tiesas ieskatā pieteicējam nav piemērojams administratīvais sods par LAPK 166.^{30}panta pārkāpumu.

Tiesas ieskatā lēmums par lietvedības uzsākšanu lietā nav un nedrīkst būt atkarīgs no iestādes subjektīvās interpretācijas.

[6.5] Pieļautais procesuālais pārkāpums uzskatāms par būtisku un Lēmuma tiesiskumu ietekmējošu.

Tā kā pēc LAPK 37.pantā noteikto termiņu notecējuma persona vairs nav administratīvi sodāma, tad Lēmums pie šādiem apstākļiem nav tiesisks un ir atceļams. Tālāka Lēmuma satura izvērtēšana atbilstoši procesuālās ekonomijas principam tiesas ieskatā nav bijusi nepieciešama.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 25.septembra spriedumu KNAB iesniedzis apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzība pamatota šādi.

[7.1] Nosakot termiņu administratīvā soda uzlikšanai, konkrētajā gadījumā bija jāpiemēro LAPK 37.panta ceturtā daļa.

[7.2] Lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā, ievērojot APL 5.pantā ietverto privātpersonas tiesību ievērošanas principu, tika uzsākta tikai pēc visu iesniegumos minēto faktu pārbaudes, proti, pēc visu ziņu, kas liecina par iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, konstatēšanas.

Tādējādi administratīvais pārkāpums konstatēts 2005.gada 29.novembrī, KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājai pieņemot lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

[7.3] Ziņojumā, uz kā pamata tika uzsākta pārbaude, nebija norādīts uz konkrētiem pieteicēja pārkāpumiem, līdz ar to minētā iesnieguma datumu nevar uzskatīt par administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdi.

Administratīvā apgabaltiesa 2007.gada 9.oktobra spriedumā lietā Nr.A42396305 atzinusi, ka par administratīvā pārkāpuma atklāšanas datumu uzskatāms datums, kad KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītāja pieņēma lēmumu par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

Tādejādi 2006.gada 30.martā nebija iestājies noilgums administratīvā soda uzlikšanai.

[7.4] Spriedumā nepamatoti norādīts, ka lietā pret pieteicēju nav bijusi nepieciešama un nav tikusi veikta nekāda papildus pārbaude.

KNAB bija nepieciešams konstatēt, vai, izdarot pārkāpumu, pieteicējs nav guvis aizliegtus ienākumus.

[8] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību uzturēja, pieteikumu neatzina.

Pieteicēja pārstāvis apelācijas sūdzību neatzina un uzturēja pieteikumu.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, bet pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Administratīvā rajona tiesa lietā pareizi konstatējusi, ka lietā nepastāv strīds par KNAB Lēmumā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, kas saistīti ar pieteicēja valsts amatpersonas amata savienošanu ar citiem amatiem un valsts amatpersonas amata savienošanu ar kapitāla daļu pārstāvja pienākumu pildīšanu uzņēmējsabiedrībās. Pirmās instances tiesa pareizi ir konstatējusi, ka atbildība par pieteicēja pieļauto rīcību, pārkāpjot likumā noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumus, ir noteikta LAPK 166.^{30}pantā.

Lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti ir pieņēmis 30.maija lēmumu (kas ar Lēmumu atstāts negrozīts) par pieteicēja sodīšanu par LAPK 166.^{30}pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu.

[11] Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka 30.marta lēmums par pieteicēja sodīšanu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu ir pieņemts

laikā, kad bija pagājis LAPK 37.pantā noteiktais termiņš, kurā var tikt pieņemts lēmums par personas sodīšanu, tādēļ Lēmums nav tiesisks un ir atceļams.

KNAB apelācijas sūdzībā norāda, ka LAPK 37.pantā noteiktais termiņš, kurā var pieņemt lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu personai, ir ievērots.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa pārbauda, vai pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietvedības gaitā tika ievērots LAPK 37.pantā noteiktais termiņš.

Pieteicējs ar Lēmumu sodīts par administratīvā pārkāpuma, atbildība par kuru ir paredzēta LAPK 166.^{30}pantā, izdarīšanu. LAPK 166.^{30}pants ir iekļauts LAPK divpadsmitajā „c" nodaļā „Administratīvie pārkāpumi korupcijas novēršanas jomā".

LAPK 37.panta ceturtā daļa noteic, ka administratīvo sodu par šā kodeksa divpadsmitajā „c" nodaļā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Savukārt LAPK 239.panta 7.punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar uzsākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi.

[12] Lai konstatētu, vai pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietvedības gaitā tika ievērots LAPK 37.pantā noteiktais termiņš, apgabaltiesai lietā jānoskaidro, kura diena ir uzskatama par pieteicēja pieļautā pārkāpuma atklāšanas dienu.

Kā norādījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts), administratīvais sods uzliekams noteikta termiņa ietvaros no brīža, kad tiek konstatēts (atklāts), ka persona ir izdarījusi konkrētu pārkāpumu, proti, izdarījusi darbības, par kurām ir paredzēta administratīvā atbildība. Taču, lai atzītu, ka personas konkrētās darbības, kas ir atklātas, ir administratīvais pārkāpums, iestādei ir nepieciešams ievākt ziņas, noskaidrot faktus, kas izdarāms saprātīga termiņa robežās (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 4.janvāra spriedumu lietā Nr.SKA-10/2007 11.punktu*).

Senāts arī norādījis, ka par pārkāpuma atklāšanas dienu uzskatāma diena, kurā kompetenta institūcija, t.i., institūcija, kuras kompetencē ietilpst lietvedība (protokola sastādīšana, lietas izskatīšana) lietās par noteiktiem administratīviem pārkāpumiem, ir ieguvusi informāciju par attiecīgo pārkāpumu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu*

departamenta 2007.gada 14.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-280/2007 9.punktu).

Ievērojot minēto, apgabaltiesai jānoskaidro, kad iestāde ieguva visu nepieciešamo informāciju, lai varētu secināt, ka pieteicējs izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru noteikta LAPK 166.[30]pantā.

[13] LAPK 166.[30]pants noteic, ka par likumā noteikto komercdarbības, valsts amatpersonas amata savienošanas, pārstāvības, ienākumu gūšanas ierobežojumu vai tādu ierobežojumu pārkāpšanu, kuri noteikti attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldības mantu, kā arī par valsts amatpersonas funkciju veikšanu interešu konflikta situācijā – uzliek naudas sodu valsts amatpersonai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit latiem, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā.

Šajā tiesību normā, kā izriet no tās teksta un kā savā praksē jau ir atzinis Senāts (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 13.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-568/2007*), ir ietverti vairāki administratīvā pārkāpuma sastāvi, kas savstarpēji atšķiras pēc objektīvās puses, proti, pēc tā, kādu konkrētu darbību amatpersona ir pieļāvusi, piemēram, vai nu tā ir pārkāpusi valsts amatpersonai noteiktos ierobežojumus, vai arī veikusi savas funkcijas interešu konflikta situācijā.

KNAB Lēmumā norāda, ka pieteicējs ar savu rīcību ir pārkāpis Likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā un Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punktā valsts amatpersonai noteiktos amata savienošanas ierobežojumus.

Likuma 6.pants noteic, ka valsts amatpersonai ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, ja šajā likumā vai citā normatīvajā aktā nav paredzēti valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumi.

Likuma 7.panta piektās daļas 4.punkts noteic, ka pašvaldību domju priekšsēdētājiem ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar citu amatu valsts vai pašvaldības institūcijā, ja to savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā. Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punkts noteic, ka valsts amatpersonai, kamēr tā ir valsts vai pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis kapitālsabiedrībā, kā arī trīs gadus pēc šo pienākumu pildīšanas ir aizliegts ieņemt citus amatus attiecīgajā kapitālsabiedrībā.

Pieteicējs tika sodīts par tāda pārkāpuma izdarīšanu, kura objektīvā puse izpaudās kā likumā noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšana, savienojot domes priekšsēdētāja (valsts amatpersonas) amatu ar amatiem privātajās kapitālsabiedrībās

(Likuma 7.panta piektās daļas 4.punkta pārkāpšana) un savienojot valsts amatpersonas - pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumus kapitālsabiedrībās ar citiem amatiem šajās sabiedrībās (Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punkta pārkāpšana).

[14] Apgabaltiesai, lai noskaidrotu pārkāpuma atklāšanas dienu, jānoskaidro, kad KNAB ieguva visu nepieciešamo informāciju, lai varētu secināt, ka pieteicējs izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru noteikta LAPK 166.[30]pantā. Nepieciešamā informācija apgabaltiesas ieskatā ir informācija par to, ka pieteicējs ir bijis valsts amatpersona; ka pieteicējs vienlaikus valsts amatpersonas amatam ir savienojis šo amatu ar amatiem privātajās kapitālsabiedrībās, tādējādi pārkāpjot Likuma nosacījumus; ka pieteicējs kā valsts amatpersona un vienlaicīgi pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis kapitālsabiedrībās ieņēma arī citus amatus šajās sabiedrībās, pārkāpjot Likumā noteiktos amata savienošanas ierobežojumus.

Apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālus, konstatē sekojošo.

[14.1] Jau 2005.gada 22.septembrī KNAB Darbības nodrošināšanas nodaļā bija saņemta VID atbilde uz KNAB 2005.gada 5.septembra informācijas pieprasījumu. Šajā VID atbildē norādīts, ka saskaņā ar organizāciju sniegtajām ziņām *A.A.* (norādot personas kodu), ir iekļauts valsts amatpersonu sarakstos Baložu pilsētas domē kā domes priekšsēdētājs un arī kā pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis SIA „Baložu nami" un SIA „Baložu celtnes" (*lietas 99.lapa*).

Tādējādi apgabaltiesa konstatē, ka jau 2005.gada 22.septembrī saņemot VID atbildi, KNAB bija iespējams konstatēt, ka pieteicējs ir valsts amatpersona – Baložu pilsētas domes priekšsēdētājs un ka vienlaicīgi viņš ir arī pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis SIA „Baložu nami" un SIA „Baložu celtnes".

[14.2] 2005.gada 20.oktobrī KNAB Darbības nodrošināšanas nodaļā bija saņemta Uzņēmumu reģistra 2005.gada 18.oktobra atbilde uz KNAB 2005.gada 4.oktobra pieprasījumu Nr.1/7826. Šajā atbildē norādīts, ka saskaņā ar Uzņēmumu reģistrā esošu informāciju *A.A.* (norādot personas kodu) ir reģistrēts kā amatpersona šādās uzņēmējsabiedrībās un kapitālsabiedrībās: AS „Baloži" (padomes loceklis), SIA „Baložu komunālā saimniecība" (padomes loceklis), SIA „Baložu nami" (valdes loceklis) (*lietas 146.-153. lapa*). Atbilde satur Uzņēmumu reģistra izdrukas par minēto kapitālsabiedrību izpildinstitūciju sastāviem, amatpersonām, pārstāvības tiesībām, dalībnieku un pamatkapitāla sadalījumu.

Turklāt, kā izriet no lietas materiālos esošā 2005.gada 30.augusta ziņojuma „Par pārbaudes veikšanu", jau 2005.gada augustā KNAB amatpersonām bija pieejamas izdrukas no Uzņēmumu reģistra datu bāzes

un no VID publiskojamo datu bāzes, par pieteicēja ieņemamajiem amatiem (*lietas 127.lapa*); kā norādīts Ziņojumā, tieši vadoties no VID valsts amatpersonu deklarāciju sistēmas (VADIS) un Uzņēmumu reģistra datu bāzes „Lursoft" KNAB konstatējis, ka *A.A.* papildus ieņemamajam amatpersonas amatam domē ieņem arī amatus privātajās kapitālsabiedrībās SIA „Baložu nami", AS „Baloži" un SIA „Baložu celtnes"; Ziņojumā norādīts, ka informācija par minēto kapitālsabiedrību pamatkapitāla sadalījumu ir iegūta no Uzņēmumu reģistra datu bāzes „Lursoft" (*lietas 61.-63.lapa*); arī Protokolā un 2006.gada 30.marta lēmumā ir norāde, ka saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 2005.gada 18.oktobrī sniegto informāciju konstatēts, ka pieteicējs papildus ieņemamajam amatam Baložu pilsētas domē ieņem amatus SIA „Baložu nami", SIA „Baložu komunālā saimniecība", SIA „Baložu celtnes" un AS „Baloži" (*lietas 54. un 58.lapa*).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa konstatē, ka jau 2005.gada 20.oktobrī, kad KNAB rīcībā bija VID un Uzņēmumu reģistra sniegtā informācija, no kuras bija iespējams konstatēt, ka pieteicējs ir valsts amatpersona un ka pieteicējs vienlaikus savieno valsts amatpersonas amatu ar amatiem vairākās privātajās kapitālsabiedrībās (par kapitāla daļu sadalījumu ir sniegta Uzņēmumu reģistra informācija), atbildētāja rīcībā bija visa nepieciešamā informācija, lai konstatētu pieteicēja izdarīto pārkāpumu, kas izpaudies kā Likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā noteikto amata savienošanas ierobežojuma pārkāpšana. Apgabaltiesas ieskatā 2005.gada 20.oktobris ir uzskatāms par minētā pārkāpuma atklāšanas dienu.

Apgabaltiesa konstatē, ka KNAB 2006.gada 17.marta pieprasījums Nr.1/2713 (Nr.50305) „Par informācijas sniegšanu", kas adresēts Uzņēmumu reģistram, satur tekstu, kas identisks KNAB 2005.gada 4.oktobra pieprasījuma Nr.1/7826 (Nr.37386) tekstam, lūdzot informēt, vai saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datiem *A.A.* ieņem amatus komercsabiedrībās (uzņēmējsabiedrībās) (*lietas 144., 145.lapa*).

Tādējādi konstatējams, ka jaunus pierādījumus saistībā ar pieteicēja darbībām KNAB nav meklējis un ieguvis, jo atkārtoti ir pieprasījis sniegt analoģiskas ziņas. Tātad KNAB bija tiesības pieteicēju par konstatēto pārkāpumu sodīt četru mēnešu laikā no 2005.gada 20.oktobra, kad bija saņemta informācija par to, ka pieteicējs, kas ir valsts amatpersona, ieņem amatus kapitālsabiedrībās, neievērojot Likumā noteiktos ierobežojumus.

Ievērojot iepriekšminēto, ka pieteicēja pārkāpuma (kura objektīvā puse izpaudās kā valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu, kas noteikti Likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā, pārkāpšana) atklāšanas diena ir 2005.gada 20.oktobris, bet pirmais lēmums par pieteicēja sodīšanu par šā pārkāpuma izdarīšanu pieņemts 2006.gada 30.martā (*lietas 16.lapa*), t.i., pārsniedzot četru mēnešu termiņu,

Administratīvās rajona tiesas secinājums, ka ir nokavēts LAPK 37.panta ceturtajā daļa minētais termiņš, šajā daļā ir pamatots.

Tādējādi ir pamats lietvedības izbeigšanai lietā par valsts amatpersonai likumā noteikto amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšanu (neievērojot Likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā noteikto ierobežojumu), atbildība par kuru ir paredzēta LAPK 166.^{30}pantā.

[14.3] Kā apgabaltiesa konstatēja jau iepriekš [13], pieteicēja pārkāpuma objektīvā puse izpaudusies kā divu veidu rīcība, tajā skaitā arī kā valsts amatpersonas, kura ir pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāve kapitālsabiedrībās, rīcība, ieņemot citus amatus šajās sabiedrībās, tādējādi pārkāpjot Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punktā noteiktos valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumus.

Likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām" 14.panta pirmā daļa noteic, ja pašvaldības kapitāla daļu turētājs ir pašvaldība, šajā likumā paredzētos kapitāla daļu turētāja lēmumus pieņem pašvaldības domes priekšsēdētājs (kapitāla daļu turētāja pārstāvis). Minētā likuma 14.panta otrā daļa noteic, ka pilsētas dome var nodot pašvaldības kapitāla daļu turētāja lēmumu pieņemšanas tiesības tās pilsētas domes struktūrvienības vadītājam, kurai ir uzticēta pašvaldībai piederošo kapitāla daļu pārvaldīšana.

Ievērojot minēto tiesisko regulējumu, secināms, ka vispārīgi tieši pašvaldības domes priekšsēdētājs (amats, kuru ieņēma arī pieteicējs), ir amatpersona kura uzskatāma par pašvaldības kā kapitāla daļu turētājas pārstāvi. Tomēr par pašvaldības kā kapitāla daļu turētājas pārstāvi var tikt iecelta arī cita pilsētas domes amatpersona.

Kā apgabaltiesa jau konstatēja, jau 2005.gada 22.septembrī, saņemot VID atbildi, KNAB bija iespējams konstatēt, ka pieteicējs ir valsts amatpersona – Baložu pilsētas domes priekšsēdētājs un arī pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis SIA „Baložu nami" un SIA „Baložu celtnes". Tas, ka pieteicējs ieņem arī citu amatu SIA „Baložu nami", KNAB kļuva zināms 2005.gada 20.oktobrī, saņemot Uzņēmumu reģistra informāciju par *A.A.* ieņemamajiem amatiem (sk. [14.1]).

Apgabaltiesa konstatē, ka 2005.gada 23.novembrī KNAB ir saņemta Baložu pilsētas domes atbilde, kurā norādīts, ka Baložu pilsētas pašvaldībai pieder kapitāla daļas vairākos uzņēmumos, tajā skaitā SIA „Baložu nami", SIA „Baložu komunālā saimniecība", SIA „Baložu celtnes" un AS „Baloži" kapitāla daļas, un saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām" 14.panta pirmo daļu kapitāla daļu turētāja lēmumus pieņem pašvaldības domes priekšsēdētājs, konkrētajā gadījumā – Baložu pilsētas domes priekšsēdētājs *A.A.* Kapitāla daļu turētāja pilnvarotais pārstāvis vai atbildīgais darbinieks šajās kapitālsabiedrībās nav iecelts; *A.A.* ieņem arī AS „Baloži" padomes locekļa amatu, SIA „Baložu nami" valdes locekļa

amatu un SIA „Baložu komunālā saimniecība" padomes priekšsēdētāja amatu. Minētajai atbildei bija pievienots SIA „Baložu celtnes" reģistrācijas dokumentu kopijas (6 lapas), un no Uzņēmumu reģistra lēmuma par kapitālsabiedrības SIA „Baložu celtnes" ierakstīšanu komercreģistrā, kas ir pamatdokuments, redzams, ka *A.A.* ir kapitālsabiedrības valdes loceklis (*lietas 97. un 134.-135.lapa*).

Ievērojot, ka informācija par to, ka pieteicējs kā valsts amatpersona – pilsētas domes priekšsēdētājs vienlaikus ir arī Baložu pilsētas pašvaldības kapitāla daļu turētājas pārstāvis kapitālsabiedrībās, KNAB ir saņemta 2005.gada 23.novembrī, un ka KNAB jau iepriekš bija zināms par pieteicēja ieņemamajiem citiem amatiem šajās kapitālsabiedrībās, konstatējams, ka par pieteicēja pārkāpumu, neievērojot Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punktā noteiktos ierobežojumus (valsts amatpersona - pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvis nedrīkst ieņemt citus amatus šajās kapitālsabiedrībās) KNAB ir uzzinājis 2005.gada 23.novembrī, kas ir uzskatāms par šā pārkāpuma atklāšanas dienu.

Tādējādi pēdējā diena, kad bija iespējams pieņemt lēmumu par pieteicēja sodīšanu par minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu - likumā noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšana (neievērojot Likuma 9.panta ceturtās daļas 4.punktā noteikto amata savienošanas ierobežojumu), atbildība par kuru ir paredzēta LAPK 166.^{30}pantā, bija 2006.gada 23.marts.

Lēmums par pieteicēja sodīšanu par LAPK 166.^{30}pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu ir pieņemts 2006.gada 30.martā, tādējādi pārkāpjot LAPK 37.panta ceturtajā daļā noteiktos termiņus soda uzlikšanai. Ievērojot minēto un LAPK 239.panta 7.punktā noteikto, ka iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi, konstatējams pamats lietvedības izbeigšanai pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietā. Tādējādi Lēmums par pieteicēja sodīšanu nav tiesisks un tādēļ atceļams.

[15] Apelācijas sūdzībā KNAB norāda, ka bija jāveic papildu pārbaude, jo bija nepieciešams konstatēt, vai, izdarot pārkāpumu, pieteicējs nav guvis aizliegtus ienākumus.

Kā apgabaltiesa norādīja iepriekš (sk. [13]), LAPK 166.^{30}pantā ir ietverti vairāki administratīvā pārkāpuma sastāvi, kas savstarpēji atšķiras pēc objektīvās puses, proti, pēc tā, kādu konkrētu darbību amatpersona ir pieļāvusi. Kā atsevišķas darbības ir minētas likumā noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu pārkāpšana un likumā noteikto valsts amatpersonas ienākumu gūšanas ierobežojumu pārkāpšana. Tā kā konkrētajā gadījumā jau 2005.gada 23.novembrī bija atklāts pieteicēja pārkāpums saistībā ar amatu savienošanas

ierobežojumiem un LAPK 238.[1]panta pirmā un otrā daļa, LAPK 249.panta otrā daļa un LAPK 270.panta otrā daļa noteic administratīvo pārkāpumu lietvedības termiņus (termiņus, kādos jāsastāda protokols, jānosūta protokols kompetentajai amatpersonai, lietas izskatīšanas termiņus) un LAPK 37.panta ceturtā daļa noteic termiņus, kādos var pieņemt lēmumu par personas sodīšanu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, apgabaltiesa par nepamatotu atzīst KNAB atsaukšanos uz tādu apstākļu papildu pārbaudi, kas bija saistīti ar citu pārkāpuma sastāvu (cita objektīva puse - saistībā ar ienākumu gūšanas ierobežojumiem), atbildība par kuru arī paredzēta LAPK 166.[30]pantā.

[16] Beidzoties administratīvā soda uzlikšanas termiņam, tiesai nav tiesiska pamata skaidrot lietas apstākļus un vērtēt, vai notikumā ir administratīvā pārkāpuma sastāvs (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 8.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-336/2007 7.punktu*).

Līdz ar to apgabaltiesa nevērtē lietas apstākļus pēc būtības.

[17] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums par Lēmuma atcelšanu ir pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 7.punktu un 275.panta pirmās daļas 2.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atzīt par pamatotu *A.A.* pieteikumu.

Atcelt ar izdošanas dienu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2006.gada 11.maija lēmumu Nr.1/4531.

Izbeigt lietvedību *A.A.* administratīvā pārkāpuma lietā pēc LAPK 166.[30]panta.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja (paraksts) K.Krastiņa

Tiesneses (paraksts) Z.Kupce

(paraksts) L.Vīnkalna

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese K.Krastiņa
Rīgā 2008.gada 29.oktobrī